

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Generalis Totivs Sacri Ordinis Clericorvm Canonicoꝝ Historia Tripartita

Pennotto, Gabriele

Coloniae, Anno M.DC.XXXXV.

XXXI. Iidem Sermones sigillatim examinantur, & multiplicis erroris
conuincuntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38634

nem aliquando vsque ad horam prandij protraxisset, tamen hi sermones, qui in Eremo habiti finguntur, non ad eod proximi sunt, vt horz vnus, aut etiam diuidia intervallo quilibet ipsorum comode expleri non potuisset. Deinde quid prolixitati cum tot barbaris, & ineptis? Egebatne Augustinus sermonem premeditari, vt latinè loqui disceret, vt ab erroribus caueret? certe parum dignè de tanto viro sentiant, qui talia sentiant. sed missis nugis ad alia properemus.

VI. **S**ecunda ratio, quz istos sermones suspectos reddit, est, quia in illorum nonnullis integre sententiæ ex lib. D. Gregorij Papa, Isidori, & aliorum etiam Augustino posteriorum insertæ reperiuntur. Exempli gratia, sermone quinto integrè ferè capitulum ex lib. 12. Moralium D. Gregorij cap. 35. exseribit, quod cum apud Gratianum reperiretur sub nomine Augustini ad fratres in Eremo allegatū cap. sciendū 8. q. 1. Correctores Gregoriani delecto nomine Augustini D. Gregorio restituerunt. sermone item vndecimo aliam quandā sententiā inserit ex D. Gregorio homilia 4. in Euangelia acceptam, & aliam ex Isidoro lib. 2. de Summo bono cap. 16. quas Correctores Gregoriani cap. 1. & cap. Poenitentiam, & cap. Irrisor de Poenit. dist. 3. delecto nomine Augustini suis veris autoribus reddiderunt. serm. item 24. inquit, *Legimus enim Fratres charissimi Sanctum Hieronymū. Ex.* Quod etsi non dicat, ex quo libro legerit, sufficit tamen ad ostendendam ipsam autorem, tum Hieronymo, tum Augustino posteriore esse. serm. item vigesimo septimo, meminit præcepti portandi baculos in manibus, quod præceptum à Gregorio IX. emanauit, quamuis Pr. Iordanus dicat à B. Gregorio huius nominis I. emanatum, quod sententiā nostram non infirmat, sed confirmat. Ex profecto cum ipsi Eremitæ ab eiusmodi baculo gestando se humiliter dispensari impetrauerint, indicio est, neque Augustinum, neque Ambrosium de baculis gestandis aliquid statuisse.

VII. **A**ccedit, quod plerique digitorum sermonum communes sunt declamationes contra vitia alicuius declamatoris in arte coniectionandi scriptum exercere, quæ ad Eremitas nihil spectant, cuiusmodi sunt exempli gratia sermo quintus, qui aliud est nihil, nisi inuestiua in Clericos Canonice male dicitis, & probris vndique scatens. Sermo item 35. 36. 37. & 38. 42. 43. 46. 47. 49. 50. 51. 52. & 53. quorum duo posteriores sunt sermones de communi vita Clericorum ad populum Hipponensem habitū, nec cum Eremitis communè aliquid habent plus, quam habeant cum cornicibus olores, & tamen ineptè, & sine iudicio inter sermones ad Eremitas locati, omnes alios meritò suspectos reddunt, vt rectissimè Cardinalis Belarminus aduertit: vt planè videas non pro vno sermone perperam D. Augustino adscripto alios veros reijci, quemadmodum iniuste Io. Marquez loco citato queritur: sed pro multis, quos neque

cum Augustino, neque cum Eremitis commune aliquid habere conuincimus, etiam veros, si forte inter eos aliqui essent, meritò suspectos haberi.

CAPVT TRIGESIMVM PRIMVM.

Idem sermones examinantur sigillatim, & multiplicis erroris conuincuntur.

Semma rationum, quibus digitorum sermonum falsitas probatur, hæc est, quia illorum plerique erroribus grauissimis, vel contra historiam, vel contra naturalem philosophiam, vel etiam contra rectam fidem sciant. Quod vt planum fiat, operæ pretium erit, singulos, aut saltem præcipuos illorum sigillatim expendere, & errores in eis contentos in particulari demonstrare. sermone primo fingit illius autor, Augustinum vitam Eremiticam in nemore cum Eremitis ducentem, & Regulam Clericis scriptam illis adaptantem, contra veritatem historiz à Possidio exaratae dicentis, Augustinum post baptismū in Africam ad patriam domum, & agros reuertum, ibi ferè triennio eum amicis in commune vixisse. Deinde factum Presbyterum, mox Episcopum in Ciuitate mansisse, nec vquam in nemore vitam cum Eremitis duxisse.

Serm. quarto ait, Serpentes ad bibendum properantes, venenum ponere, ne aquam inficiant. Quod fabulosum, falsum, & ridiculum est, quasi timeant serpentes suo veneno necari, vel quasi possint venenum ponere, & non sit illis naturaliter inditum iuxta Poeticam sententiā Virgilij scribentis.

Ille malum virus serpentibus abdidit atrū, Prædator que lupos iussit, pantum quem noceri.

Sermone quinto ait, Beatum Augustinū post suum ad Ciuitatem Hipponensem accessum, tria monasteria exstruxisse, primum in Eremo, secundum in horto Valerij, tertium in domo Episcopij, contra expressum testimonium Possidij cap. quarto, & ipsius Augustini sermone primo, de Communi vita Clericorum, scribentium, primū Monasterium in horto Valerij extructum. In eodem sermone referens factum Ianuarij proprietarij, inquit, inuentos post eius mortem centum vndecim siclos, ab illo in pariete cellæ defossos, quos Augustinus cum illo sepeliri mandauit. Nihil tale dixit Augustinus in sermonibus de Communi vita Clericorum ea de causa editis, sed ex alio capite illum proprietarium mortuum deplorat. Quia, inquit, *testamentum fecit Presbyter, socius noster, nobiscum manens, de ecclesia viuenti, communem vitam pro-*

habetis, testamentum fecit, ut odes instituit. O dolo illius Societati! Meminit etiam pecunie apud illum inuenire. Remanfit, inquit, illi quedam pars pecunie, id est, argentum, quod dicitur esse filia sua. filia ipsius Deo propitio in monasterio feminatum est. & infra, & quia infra annos erat, & de sua pecunia nihil facere poterat: quamuis si fideremus fulgorem professionis, tamen lubricum timebamus atati. Ecce quid factum sit de pecunijs apud lanuarium inuentis, non in pariete defossis, sed palam seruatis, non cum illo sepultis, sed filix custoditis. Præterea nomen Sicli neque punicum, neque latinum, neque græcum est, sed hebraicum. Nec vnquam tale nomen ad pecunias numerandas in vsu fuit, & multo minus esse poterat apud simplices, & rudes Eremitas, quos Marquæ etiam latine, necum hebraicæ linguæ ignarus facit. Stater, inquit, Budæus lib. 4. de Afic, & partibus eius, pondus est drachmarum quatuor, quod hebraei siculum dicebant. Demum totus ille sermo aliud nihil est, nisi satyra quædam in Canonicos Clericos tot conuictijs, & probis onusta, & ornata, vt facillè suum autorem prodat, in ea præsertim elegantissima antithesi Canoniorum, & Eremitarum ab ipso autore his verbis facta. *Ergo dicitur foras (scilicet vas Canoniorum) pergit ad fratres suos, diserte ab eu, quia miles suus, & humiles cordes, pauperes spiritus. & filij obedientie. Ergo dicitur foras, & quid est, & quid ipse sit, considerate vos volo. nunquid & vos estis, quales & ipsi sunt? Vos a. voratotes estis, & ipsi summa sobrietate. Vos discursantes Ciuitatis, & ipsi vsus bonitatis fugiunt. Vos impudici, & ipsi casti. Vos derisorij, & ipsi seruentur sum oratores. Vos pelibus cuniculorum, vel variorum ornati inceditis, & ipsi otino colore nigerrimo. Stertunt in modis suis, præter ea, quæ intrinsecus latent. Vos delatate passim in curatibus, carnes varias assilant, & ipsi postquam cremin intrauerunt, nunquam carnes suscipiunt. Vos vina electa, & inebriantia queritis, & ipsi paucillum aqua recipiunt. Vos balibus milium mundo apparere desideratis, & ipsi zonis camelorum renibus iusculi more Etra, & Ioannis sunt decorati. Hi honoris sunt tituli, quibus, si diuis placet, Sanctus Augustinus suos Clericos, quibus cum viuabat, & vsque ad finem huius vitæ mansit, multipliciter exornauit. Voratotes illos, vagos, impudicos, derisores, vanos, epulones, vini potatores, ebriosos, & gloriosos vocans, quæ quantum conueniant cum ijs, quæ tum de Clericis cum Monachis in vniuersum comparatis, tum in specie de suis Clericis secum in monasterio degentibus scribit in epistola septuagesima sexta ad Aurelium Carthagenensem, & in sæpè citatis sermonibus de Communi vita Clericorum, vbi illos apud Populam Hipponensem miris encomijs extollit, legentes facillè iudicabunt. Omitto, quæ de pelibus cuniculorum, & variorum nebulo impudens fingit, à quo doceri vellem, an tempore B. Augustini apud Clericos Hipponenses essent in vsu cappæ Canonicales cum pelibus variorum, siue cuniculorum, & vnde hoc*

habuerit? Illud etiam non prætereundum, quod circa finem sermonis de Simpliciano verba faciens, ligurum illum vocat, scilicet homo rudis, & signarus, nec sciebat Simplicianum presbyterum Romanum fuisse; Roma educatum, & Ambrosio Mediolanensi nuper ex laico ad Episcopatum assumpto veluti coadiutorem à Damaso Papa transfusum. illud tandem non ferendum, quo veluti portento ipso autore digno sermonem concludit, fingit impostor, Augustinum Episcopum sus Clericis offensum illos tempore Pasche cum Ecclesia, & populo deseruisse, & ad cremin contempsisse, ibique cum Eremitis non solum festa Paschalia, verum etiam alios multos dies transessisse: eo nimirum tempore, quo probique Episcopi Deum timentes, & salutis animarum zelum habentes ad suas Ecclesias ex remotissimis etiam regionibus contendunt: negligentes verò edictis etiam Pontificijs accedere compelluntur. **S**ermo vigesimus primus, qui est de triplici genere Monachorum multa falsa continet. Primo ait autor, se literas a Beato Hieronymo accepisse, in quibus de triplici genere monachorum Ægypti certiorum illum reddat. ista epistola inter epistolas D. Augustini à B. Hieronymo scriptas nullatenus habetur: reperitur verò hæc ratio de triplici genere Monachorum Ægypti in Epistola ad Eustochium, vnde illam autor sine dubio accepit. Secundò ait, Simplicianum Augustino in Africam redeunt duodecim socios Eremitas ex suo monasterio dedisse, quos singulos ex nomine vocat. Verum in tabulis Ecclesie Mediolanensis Simplicianus nunquam inter Eremitas numeratur, neque à Baronio, neque ab alio quouis probato autore. Neque Augustinus, qui in suis Confessionibus tum Simpliciani meminit, tum sociorum in Africam remeantium, illorum meminit: vt videas, hoc signum esse, sicut cætera omnia, quæ dicunt de vita Eremitæ Mediolani sub Simpliciano ducta. Tertio inter illos duodecim socios recenset Poscholum illum pauperem, qui faculo pecuniarum inuento Mediolani, pitacium publicè exposuit, vt qui pecuniam perdidisset, ad talem locum pergeret, ipsa recepturus, quem Vitalem nominat. Contrarium habes ex eodem Augustino ser. 2. de verbis Apostoli, & homil. 9. ex lib. quinquaginta homiliarum, vbi eandem rem narrans, hominis illius meminit vt non solum scie, sed etiam nomine apud Afros penitus ignoti. *Dixit, inquit, quid fecerit homo quidam pauper in meo tempore, quo sanctus Ambrosius Mediolani erat Episcopus, &c.* Certè non dixisset, quid fecerit homo quidam, si illius nomè sciuisset, vel si ille inter suos Eremitas secum in illis partibus morantes ex titulis neque enim illū videbatur, vt autor operis tā simpliciter ex proprio etiam nomine notus nō esse. *Ve*

rum illic homo quidam, qui sermone cito nomine Augustini finxit, vt falsa fiducia conciliaret, nomine à se confictum illum appellauit. Quarto, idem autor in hoc in modum suos Eremitas alloquitur: *dicite enim videri, quia ante me multos, quos sequi, & imitari debemus, non tantum secundum apostolicam vitam alios vivere de potest, & principium omnium vestrum postulare vitam meipsum dicere non erubescit talia horribilia? & quid docuerunt ciuitate Alexandria, Antonius in Thebais, Hilarion, Pachomius, Magnus Ambrosius Mediolanensis, Eutychius V. Martinus Turonensis, & alij, ex quibus Augustinus Apostolicæ vitæ normam didicimus secundum vitam à pollicentem vivere? Quintò ait, quòd cum non sufficiens facultas propriæ ad monasterium, beatus Valerius ex reddidit illum ad tam pium opus persiciendum non legerat impostor, Augustinum sermo de Communi vita clericorum dicebat ad ciuitatem Hipponensem accessit à populo apprehensus presbyter est orationum monasterium edificare cepit, se iam o fix vendidisse, & pauperibus erogasse: *non propositi fratres colligere, compares inuenientes, sicut nihil habebam, imitantes me, nosum ego tenam paupertatem meam venerebus erogari &c.* **I**V. **S**ermone 24. inquit. *Legimus S. Patrum monachum Cardinalem fuisse in Ecclesia Sancti maritimi. Verum quisnam autor ante Augustinum hoc scripsit, vnde Augustinus hanc fabulam potuerit? Certè D. Hieronymus à Patriarcha Antiocheno Presbyter ordinatus annorum triginta, postquam orationem venit Romam, & Damasum Papam in Epistolis triennio adiunxit. Deinde in reuerfus, ibi vsque ad senium, & obitum nec ante aduentum suum Romam, nec sum, alicui titulo vnquam obligari se potestatem scribit, & ex illo Baronius tot sub ann. 178. num. 66. & 67. & sub ann. 26. notauit quod solum sufficit ad exortatis conuincenda, quæ de Cardinalatunym, tum hic autor, tum alij nonnulli, men nominis scripserunt. Quamquam Laurentij, sed S. Anastasie Cardinalis firmant, vt etiam ex hoc capite illorum deprehendas. Præter quod si D. Hieronolofio sancti Laurentij, vel sanctæ Anastasie dicitur fuit, quis eum ab illo titulo liber namque sanctæ Romanæ Ecclesie constitutum, proprium titulum relinquere in monasterium detrudat, & perpetuo**

rum ille homo quidam, qui sermonem sub in-
 cito nomine Augustini finxit, vt falsæ narrationi
 fidem conciliaret, nomine à se confictio, Vitalem
 illum appellauit. Quartò, idem autor D. Augusti-
 no in istationem intolerabilem imponit, cum illū
 in hunc modum suos Eremitas alloquentem in-
 ducit: *Sic enim videtur, quia ante me multi fuerunt Pa-
 tres, quos sequi & imitari debemus, non tamen sicut ego,
 secundum apostolum vitam alios viuere docuerunt. Ca-
 pui ergo, & principium omnium vestrum secundum A-
 postolum vitæ in meipsum dicere non erubescit. Quis au-
 dit talia horribilia? & quid docuerunt Marcus in
 ciuitate Alexandria, Antonius in Thebaida, Pau-
 lus, Hilation, Pachomius, Magnus Basilius, Am-
 brosius Mediolanensis, Eusebius Vercellensis,
 Martinus Turonensis, & alij, ex quibus ipse Au-
 gustinus Apostolicæ vitæ normam didicit, si alios
 secundum vitam Apostolicam viuere non docue-
 runt? Quintò ait, quòd cum non sufficerent Au-
 gustino facultates propriæ ad monasterium con-
 struendum, beatus Valerius ex redditibus Ecclesiæ
 illum ad tam pium opus perficiendum iuuat. At
 non legerat in postor, Augustinum sermone pri-
 mo de Comuni vita clericorum dicentem, quòd
 ad ciuitatem Hipponensem accessit, vbi etiam
 à populo apprehensus presbyter est ordinatus, &
 in monasterium edificare cepit, se iam omnia bona
 sua vendidisse, & pauperibus erogasse: *Capitulum inquit,
 vni proposui fratres colligere, compares meos nihil ha-
 bentes, sicut nihil habebim, imitantes me, vt quem ad-
 modum ego tenui paupertatem meam vendidi, & pau-
 peribus erogavi &c.**

IV. **S**ermone 24. inquit. *Legimus S. Patrem Hierony-
 mum Carinalem fuisse in Ecclesia Sancti Laurentij
 martyris.* Verùm quænam autor ante Augustinum
 hoc scripsit, vnde Augustinus hanc fabellam lege-
 re potuerit? Certè D. Hieronymus à Paulino Pa-
 triarcha Antiocheno Presbyter ordinatus fuit æ-
 tatis annorum triginta, postquam ordinationem
 venit Romam, & Damasum Papam in scribendis
 Epistolis triennio adiunxit. Deinde in Palestinam
 reuersus, ibi vsque ad senium, & obitum vixit, sed
 nec ante aduentum suum Romam, nec post recessum,
 alicui titulo vnquam obligari se passus fuit, vt
 idemmet in Epistola 61. ad Ioannem Ierolymita-
 num scribit, & ex illo Baronius tomo quarto,
 sub ann. 378. num. 66. & 67. & sub anno 382. nu-
 26. notauit: quòd solum sufficit ad ea omnia falsi-
 tatis conuincenda, quæ de Cardinalatu D. Hiero-
 nyimi, tum hic autor, tum alij nonnulli, incerti ta-
 men nominis scripserunt. Quanquam illi non D.
 Laurentij, sed S. Anastasie Cardinalem fuisse af-
 firmant, vt etiam ex hoc capite illorum falsitatem
 deprehendas. Præter quòd si D. Hieronymus titu-
 lo sancti Laurentij, vel sanctæ Anastasie semel ad-
 dictus fuit, quis eum ab illo titulo liberauit? semel
 namque Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalem
 constitutum, proprium titulum relinquere, vt se
 in monasterium detradat, & perpetuo ibi viuat,

vtus Ecclesiæ Romanæ non permittit. Secundo
 ait autor, B. Hieronymum, cum Romanos de auri-
 ritia, & foetida luxuria grauius obiurgasset, ab eis
 veste muliebri indutum illisum fuisse. Hoc etiam
 ex quibus scripturis accepit? cum notissima sint
 gesta ipsius D. Hieronymi præsertim in Vrbis Ro-
 mana. Tertio inquit, Hieronymum Roma cressum
 cum Paula, & Eustochio, quas in fide Christi
 nutrierat, rogante illarum patre, sicut ipse Hiero-
 nyimus Augustino per epistolam scripsit. Verùm
 ista epistola vbi inuenitur, cum tamen inuenian-
 tur alia à Hieronymo B. Augustino scripta? sed
 quomodo potuit Hieronymus Augustino scrip-
 sisse, cum Paula, & Eustochio illarum patre rogan-
 te se Roma discessisse, cum ex eodem Hieronymo
 Eustochium sanctæ Paulæ filia fuerit, & non so-
 ror? Lege epistolam Hieronymi 27. ad Eustochium,
 in qua illam super morte ipsius sanctæ Paulæ ma-
 tris consolatur.

V. **S**ermo 25. grauissimos errores continet. Pri-
 mus, S. Cyprianum suum compatriotam vo-
 cat. Secundus, ait de eodem Cypriano: *Ceteri omni-
 bus compellor credere, quia per Spiritum sanctum ap-
 pte locutus est.* An verò B. Augustinus Cypriano
 per omnia credere compulsus fuerit, & an D. Cy-
 prianus omnia in instinctu Spiritus sancti dixerit, vi-
 de illius errores ab Augustino notatos, licet eum
 excusatione, & summa, quæ illius propria fuit mo-
 destia, in epistola 28. ad Hieronymum, sub finem,
 & Epistola 48. ad finem. & lib. 1. contra Cresconium
 Grammaticum cap. 32. & lib. 2. cap. 32. & lib. 1. e-
 tra Donatistas cap. 18. & lib. 2. cap. 7. & lib. 3. cap. 4.
 & lib. 3. de Peccatorum meritis, & remissione cap.
 5. & cui nota non est Cypriani sententia de rebap-
 tizandis ijs, qui ab hæreticis essent baptizati?
 quos tamen errores dubium non est, B. Cyprianū
 martyrio, & igne charitatis purgasse. Tertius er-
 ror in eo, quòd ait: *Sed sitote, fratres mei, quòd anti-
 quitus fratres nostri fideles ieiunare consueverunt in vi-
 gilij magnarum solemnitatium vsque ad noctem, quòd
 laudandum erat. & non homini.* Vbi enim reperit,
 quòd non est bonum ieiunare vsque ad noctem?
 cum olim ieiunium quadragesimale vsque ad ves-
 peras duraret: vnde & in Ecclesia vsus obtinuit,
 vt in quadragesima prius dicatur vespera, quàm
 prandeatur. cap. solent de Consecrat. dist. 1. Quar-
 tus error, ait hic autor, B. Ambrosium Mediolani
 insigante illius matre Monica nocturnas vigi-
 lias, quæ in Ecclesia à fidelibus agebantur, casta-
 uisse ad tollendos ludos, & saltationes, quæ in Ec-
 clesia fiebant, & quòd solum ieiunium mentis, &
 corporis cum elemosyna Mediolanensis Ecclesia
 fidelibus reliquit. Lege Augustinum lib. 9. Conf. c.
 7. de vigilijs Ecclesiæ Mediolanensis, & videbis, il-
 lius matrem in eiusmodi vigilijs celebrandis po-
 tiores partes habuisse: *Excubiabat, inquit, pia plura in
 Ecclesia mori parata cum Episcopo suo seruo tuo. Vbi ma-
 ter mea ancilla tua saluata uidens, & vigiliam primas
 partes tenens, orationibus viuere. Sed quòd caput est*

& nebulonis impudentis impolluram reteggit, vt videas non Ambrosium Monica infligante vigiliis abstulisse, ad saltationes, & commensationes ab Ecclesia tollendas, sed potius Monicam Ambrosio corrigente abulum, quem ex Africa Mediolanum illa aduexerat, emendasse; vide eundem Augustinum lib. 6. Confess. c. 2. hęc de illa, & de vigilijs in Ecclesia Mediolanensi fieri consuetis scribentem: itaque cum ad memorias Sanctorum, sicut in Africa solebat, pulces, & panem, & merum attulisset, & ab offitio prohiberetur, vbi hoc Episcopus veruissimè cognouit, tam pie, & obediens amplexa est, vt ipse mirarer, quod tam facile accusatrix consuetudinis suę, quã discipulæ illius prohibitionis effecta sit. Lege alia loca ex D. Ambrosio, & Augustino adnotata à Baronio in notis ad Martyrologium Romanum sub die 5. Ian. & videbis, temporibus beatorum Ambrosij, & Augustini, in Ecclesia Mediolanensi, & Africana non solum non fuisse sublatas sacras vigilijs nocturnas, propter choreas, vel alios abusus, vt potius contrarium profus acciderit, nimirum sublatis choreis, & abusibus, qui irrepserant, ipsas vigilijs per ea tempora sanctius, religiosius, & frequentius celebrari cepisse.

VI. **I**N sermone 27. dicit Autor ex nomine Augustini, S. Ambrosium quando illum in Christo regenerauit declarasse sibi interroganti mysterium vestis nigre, & zonę pellicęe & rasurę capillorum capitis, inueniens implicitè, se fuisse à B. Ambrosio veste nigra indutum & zonę pellicęe desuper cinctum, & in modum Clericorum in vertice capitis attonsum, contrarium ostendimus supra in censura sermonis sub nomine Ambrosij de baptismo Augustini, ex ipso Augustino, Ambrosio, & ex vsu Ecclesię. Ibidem ait ex persona Augustini: Quando me regenerauit in Christo anno atatis meę 20. Contrarium iam ostensum est pluris, & ex ipsomet Augustino, illum anno ætatis 33. adhuc Catechumentum extitisse: vt nulli dubium esse possit, hunc non esse sermonem Augustini.

In serm. 28. præter solitos barbarissimos, cuiusmodi est ille: *Videbatur denique quibusdam, sicut fuit martyr ille sanctissimus, & Doctor Cyprianus, ante Petrum ludam lausse, volens Dominum prædillum discipulum reuocare.* Inferius circa medium præcipit suis Eremitis senibus & debilibus, vt saltè diebus dominicis, & solennibus vinum, vel ceruissiam bibant. At Regio Africana vsum ceruissię non habet, cum maximè abundet vino, & eget frumento. Videtur Autor Germano, vel Anglico, vel Belgico latinus, in quibus Regionibus frequens est vsus istius potationis.

VII. **S**ermone 37. Autor fingit, Augustinũ in Æthiopiã ad prædicandum Euangelium profectũ ubiq; monstra hominum varij generis vidisse, aliorum vnũ tantum oculum in fronte habentium, aliorum sine capite oculos in pectore gestantium, lege ipsũ Augustinum lib. 16. de Ciuitate Dei, cap. 8. de istis monstris differentem, an sint re vera

in rerum natura, & an fuerint ex stirpe Adę propagata: & tandem propositam quæstionem in hũc modum soluentem. *Quæritur etiam, vtrum ex his Noë vel potius ex illo vno homine vnde etiam ipsi exierunt, propagata esse credendum sit quadam monstruosa hominum genera, quę gentium narrat historia, sicut perhibentur, quidam vnũ habere oculum in fronte nuda, quibusdam plantas esse versus post crurã, quibusdam versusque sexus esse naturam, & dextrã aut mammã virilem, sinistrã multetrem, vicibusque altero ex eundem gignere, & parere, alij etiam non esse, sicut per nates tantummodo susceptu, & emissi hãbitu viuere, alios natura esse cubitales, quos pigmas à cubito Græci vocant, alij quinq; uenies concipere feminas, & oclauis annũ non excedere. Item serunt, esse gentem, vbi singula crura in pedibus habent, nec populũm stellant, & sunt mirabilis celeritatis, quos sciopodas vocant, quod per ãstum in terra iacentes respiciunt, vmbra se pedum protegant, quosdam sine ceruicibus, & oculis habere in humeris, & cetera diuinum, vel quasi hominum genera, quę in maritima platea Carthaginiensis iuxta pilla sunt, ex libris de prompta velut curiosorum historia. Quid dicam de cino cephalo, quorum canina capita, atque ipse latratus magis bestias, quã homines consistit. Sed omnia genera hominum, quę dicuntur esse: credere non est necesse, verum quisque ipsi nascitur homo. Hęc Augustinus, ex quibus habes: vbi nam ille hęc monstra viderit, an in Æthiopia, an in libris historicorum, & in platea maritima Carthaginiensis. Quę gentium, inquit, narrat historia, sicut perhibentur quidam, &c. item serunt esse gentem, &c. & in maritima platea Carthaginiensis depilla, & ex libris de prompta velut curiosorum historia, & genera hominum, quę dicuntur esse. Quorum nullum se vidisse Augustinus fatetur, nec omisit dicere, si vidisset in re, sicut non omisit dicere, quę vidit in imagine, & in libris historicorum: & tamen quando libros illos scribebat septuagesimum ætatis suę annum iam excefferat, vt ex lib. 18. cap. fin. habes, vt etiã non possit Augustinum suam profectiõnem in Æthiopiã post scriptos libros de Ciuitate distulisse. Præter quod quis credat, Augustinum in tantis Africanę Ecclesię necessitatibus, periculis, vexationibus, & persecutionibus hæreticorum suam Ecclesiã deserere voluisse, aut si profectus fuisset, Possidium, & alios eiusdem profectiõnis non meminisse?*

In eodem sermone sæpius repetit, & inculcat nomen præbendę ad secularium auaritiã exaggerandã, qui opulentes præbendas Ecclesiasticas suis procurant, vt ipsi cum vxore, & familia de bonis Ecclesiasticis gaudere valeant. Verum vbi erant præbendę in Ecclesia Hipponensi, cuius Clerici Canonici in comuni cum Episcopo viebant, vt opus fuerit præcipere laicis, ne bona Hipponensis Ecclesię tangerent. addo vbi etiam, & apud quem probatum auctorem reperit impostor in crudicis, nomen præbendę temporibus B. Augustini, & ducentis annis post Augustinum in vsu apud Catholicos fuisse de præbendis ecclesiasticis

sticis

sticis loquor, non enim me latet non dicit antiquitas fuisse: non erant tunc ecclesiasticę, quia Clerici Canonici in comuni, vel saltẽ bona Ecclesiasticę scopos dispensabantur, præbendę vero postquam Canonici ex regularibus fuerunt, in Ecclesijs institui ceperunt, vt Autor Rationalis diuini officij passim animaduertunt. In eodem sermone non sicere sacerdotibus manibus operare, ferrum fabricare, & similia. Conuenit Concilium IV. Carthaginensẽ, cuius subscripti, c. 51. & 53. præcipiunt clericis, vt quamuis docti aliquo articulo parent, videatur idem Augustinus de Opere Monachorum. Sed Autor factum indicat: Canones enim, qui sacrorum cetera quædam viliora prohibent, recitari colligi potest ex Gratiano 91. dist.

VIII. **S**ermo 48. inter alia portentosa suo redit in Africam loquens: *Ita sum Romam ad inueniendum diligentiõs Africa, & opera pegaronum, & ductu sum ad videndum cadaver Casari in sepulchro, omnino estis huius colore ornatum, putredine tuã, ventrem tuum disruptum, & verum in terras transuolens propterea, & semel in colorem passibantur, inuenit enim non adherentes eius apparuit labijs consimilis, & erat verum fundamentum. & inuenit in siculissimam dicit, vbi nam est Casari corpus, & c. Hęc de ferissimis, & sicundissimis quibus sanè præclarissimum suum in perre monstrat. Quod attinet ad Casariã puto etiam pueros, & vetulas non ignoigni combustum, cineresque in vna regione temporis moris erat, sed etii datur ut Casari in sepulchro conditum fuisset solidus fuit, vt suadere posse putaret, & lud annis quadringentis, & amplius adibus palensis aptum, aut bufonibus non adhuc in morem in cute reuiuisset: quod idem fictor. Cuius effemus apud Ostia Tiberinã sociari, expectantes temporis ritum, causa remeandi in Africam & c. compulsi Præfidi vno clarissimo, qui de Roma ad nuntiat, cum redire iterum reuerfi sumus, & subiungit, se cum Matre Monica Romã Tiberinis redijisse. Vtrum verò Beata Monica Ostijs Tiberinis Romam redierit, lege Augustinum lib. 9. Confess. cap. 8. de suo reuocant hęc scribentem. *Quærebamus, quoniam vultus haberes, seruientes tibi, pariter in Africam, & cum apud Ostia Tiberina esset desinitus est. Et cap. 10. Imminuit autem hęc vita etiam exitura, & c. Alie apud Ostia Tiberinã à turbis post longi itineri laborem sustinuit nauigationis. Ecce ille fuerat primus aduentus ad Ostia Tiberina pollongu**

sticis loquor, non enim me latet nomen præbendæ antiquitus fuisse: non erant tunc præbendæ ecclesiasticæ, quia Clerici Canonici vivebant in communi, vel saltem bona Ecclesiarum per Episcopos dispensabantur, præbendæ verò non nisi postquam Canonici ex regularibus seculares facti sunt, in Ecclesijs institui ceperunt, ut Abbas, & Autor Rationalis diuinorum officiorum, & alij passim animaduertunt. In eodem sermone inquit, non licere sacerdotibus manibus operari, lignizare, ferrum fabricare, & similia. Contrarium statuit Concilium IV. Carthaginense, cui Augustinus subscripsit. c. 51. 52. & 53. præcipiens omnibus clericis, vt quamuis docti aliquo artificio sibi viduum parent, videatur idem Augustinus in lib. de Opere Monachorum. Sed Autor satis se recentem indicat: Canones enim, qui sacerdotibus exercitia quædam viliora prohibent, recentiores sunt, vt colligi potest ex Gratiano 91. dist.

VIII Sermone 48. inter alia portentosa inquit, de suo reditu in Africam loquens: *terram reuersi sumus Romanam ad intuentum diligentius magnifica ædificia, & opera paganorum, & ductum sum cum cetero ad videndum cadaver Cesaris in sepulchro, & vidi, quod omnino esset liuido colore ornatum, patre dno circumdatum, vultum eius disruptum, & vermicem per illum carteris transientes prospexi, daog, famelicis in foveis ocellorum pascebentur, vermes eius non adhererant capiti, dentes eius apparebant labijs consumpti, & reuelas un erat verum fundamentum. & intuens matrem christi, vultum am dicit, vultum est Cesaris corpus præclarum? &c. Hæc disertissimus, & facundissimus Orator in quibus sanè præclarissimum suam ingenium aperit monstrat. Quod attinet ad Cesaris cadauer, potest etiam pueror, & vctulas non ignorare, illud igni combustum, cineresque in vna repositos, vt tunc temporis moris erat, sed etiam daremus cadauer Cesaris in sepulchro conditum fuisse, adeo ne stolidus fuit, vt suadere posse putaret, cadauer illud annis quadringentis, & amplius adhuc vermicibus pascendis aptum, aut bufonibus nutriendis, & adhuc liuorem in cute retinuisse inquit præterea idem fitor. Cum essemus apud Ostia Tiberina matre charitatu sociati, expectantes temporis tranquillitatem, causa remeandi in Africam &c. compulsi à Pontiano Præfetto viro clarissimo, qui de Roma ad nos videndum venerat, cum eodem iterum reuersi sumus Romanam. Et subiungit, se cum Matre Monica Româ ex Ostijs Tiberinis rediisse. Vtrum verò Beata Monica ex Ostijs Tiberinis Romam redierit, lege ipsam Augustinum lib. 9. Confess. cap. 8. de suo reditu in Africam hæc scribentem. *Quærebamus, qui suam locum nostrum haberet, seruientes tibi, pariter remeabantur in Africam. & cum apud Ostia Tiberina essemus, Mater defuncta est. Et cap. 10. Imminente autem die, quo ex hac vita erat exiura, &c. illis apud Ostia Tiberina, vbi remeati à turbis post longi inieris laborem insinuabantur nauigationis. Ecce ille fuerat primus Augustini aduentus ad Ostia Tiberina post longum, & labo-**

riosum iter. subdit inferius cap. 11. *Ad hoc quid responderim non fati recolo. Tum interea vix intra quinque dies, & non multo amplius decubuit febribus. Et eadem in fine capitis: Ergo die nono agritudine sua, quinqueagesimo & sexto anno ætatis sue, trigesimo & tertio ætatis mee, anima illa religiosa, & pia corpore soluta est. Ex ijs conijce, an illa ex Ostijs Tiberinis cum Filio Romam redierit.*

Sermone 57. docet, sacerdotes proprium habentes, potestatem obfoluendi à peccatis non habere. *Dicit iterum, inquit, Saluator noster inter cetera. Qui non renouciauerit omnibus, quæ possidet, non potest meus esse discipulus. Qui dicit omnibus, nihil proprium à suo discipulo possideri voluit, Qui quidquam possidet in terra, remotus est à disciplina Christi, qui autem non est discipulus Christi, quomodo presumit sibi potestatem ligandi, & soluendi? Hæc doctrina an sit tutata in fide, peritis in arte decernendum relinquatur. Hæc verò, & alia innumera, quibus hi sermones sunt exornati, satis ostendunt, quam graue præiudicium Sanctissimo Doctore, & Patri nostro inferamus, si partus hocce nimis certè impuros, & spurios, & tanto homine indignos, à legitima eius sobole profcindamus. Ex vtrum Theologi Louanienfes Cenfores peruersi extiterint, qui illos à veris Augustini facibus discretos in angulum reiecerunt.*

CAPVT TRIGESIMVM SECVNDVM.

Rationes nonnullorum pro dictis sermonibus allata solvuntur.

Nullus sit dubitandi locus, præfatos sermones ad Eremitas B. Augustino falso, & per imposturam adscriptos, proferam nunc rationes, quibus illos Augustini esse legitimos factus, aliqui defendere nituntur. Prima ratio est, quia pro talibus agniti sunt à viris omni fide dignis, quorum primus fuit D. Prosper Augustini coætaneus, ac etiam aliquo modo discipulus. Nam ille in libro Sententiarum ex Augustini libris excerptarum aliquas sententias ponit, quæ non nisi in sermonibus ad Eremitas inueniri possunt. Eiusmodi sunt septuagesima prima, quæ accepta fuit ex sermonibus 50. & 70. tercentesima octuagesima octaua ex serm. 48. excepta. Secundus fuit Autor Cōmentarij in lib. Proverbiorum Salomonis, qui nomine D Hieronymi circumfertur, & communiter creditur fuisse Venerabilis Beda circa illa verba: *Hæc quoque sapientibus. Qui Author refert distichon Augustini vulgatum*

Quisquis amat dicitis absentem carpere vitam, Hanc mensam indignam nouerit esse sibi.